

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 88. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252802029200/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET FØRSTE BREV

Mand ind paa mit Værelse igen, beordrede mig til at pakke og førte mig til et andet Værtshus. Da jeg var blevet befriet fra denne Kyklops Hule, kom jeg mig snart saa meget, at jeg kunde gaa oppe mellem Feberanfaldene og komme udenfor. Jeg saa med Beundring de mange Pragtbygninger rundt om i Byen; de viste sig at være endnu mere storslaaede end deres Rygte. I den nye Gade – paa italiensk *Strada Nuova* – ser alle Husene ud, som om de var bygget af Konger, ikke af Privatfolk. Byens øvrige Kvarterer kommer ganske vist ikke paa Højde med den nye Gade, men prydes dog ogsaa af skønne Huse – hist og her ser man Marmorbygninger, som man maa falde i Beundring over. De fleste Kirkers Vægge og Gulve straalet af Marmor. I denne By hørte jeg for første Gang en italiensk Koncert. Genueserne har paa Grund af Nabo-skabet meget til fælles med Franskmændene, og jeg lagde Mærke til, at denne Koncert ogsaa havde et fransk Præg. De bruger nemlig Horn og Trompeter; og de Instrumenter er for længst kommet af Moden hos de øvrige Italienerne.

I Vokalmusikken græder næsten alle de, der synger Overstemmerne. Første Gang jeg hørte en Sanger slaa sine Triller, troede jeg, han havde faaet Klø af Dirigenten, og at han sang mod sin Vilje med Taarerne strømmende ned over Ansigtet. Jeg har imidlertid ogsaa i andre italienske Byer hørt den Slags klynkende Stemmer, og jeg er blevet klar over, at det ikke er af Misundelse Franskmændene siger, at Italienerne hulker.

Regeringsformen i Genua er aristokratisk. Den øverste i Raadet kaldes Dogen. Denne Værdighedspost tildeles ikke paa Livstid som hos Venetianerne, men gaar paa Omgang. Tilfældigvis fratraadte Dogen netop paa dette Tidspunkt sit Embede, og Raadsherrerne skred til nyt Valg. Ved dette Valg var der mindre Postyr end der plejer at være naar man vælger Universitetsrektorer andre Steder i Verden. Genueserne er nemlig saa vant til den Slags, at de ikke gaar ud af deres Huse for at se den nye Doges

Procession. Jeg dryssede lidt om i Byen og stødte tilfældigvis paa en Afdeling Soldater – de er næsten alle Korsikanere. Jeg spurgte, hvad der var paa Færde, og fik det Svar, at den nye Doge var paa Vej; og snart saa jeg ham skride frem med et stort Følge af Raadsherrer paa Vej til Kirken for at holde Takkegudstjeneste. Da jeg saa Trommeslagerne, havde jeg svært ved at bare mig for Grin, for de slog skiftevis paa Trommeskindet og paa Træet paa Siden af Trommen. Det gør man ikke alene i Genua, men ogsaa andre Steder i Italien.

Jeg blev omkring fjorten Dage i Genua og studerede Folkekarakteren. Jeg opdagede, at Genueserne alle lige til Kuske og Sømænd var venlige og føjelige, men samtidig lumske og upaalidelige. De var fremragende Mestre i Kunsten at lyve. Jeg tør ikke sige, om dette ogsaa gælder de fornemme; dem havde jeg ikke Mulighed for at omgaa. De er maaske, lige som Overklassen i England, højt hævet over Pøbelens Uvæsen. Jeg taler kun om Manden paa Gaden, som dyrker Lyvekunsten saa ivrigt, som om der var udsat Præmie for det.

Den unge Franskmand, hvis Menneskekærlighed og Omsorg havde givet mig mit Helbred tilbage, rejste nogle Dage senere fra Genua til Frankrig paa det samme Skib, som jeg var kommet med. Alle havde regnet med, at han var Franskmand. Han talte nemlig saa glimrende fransk, at man skulde tro, han var født i Paris eller Orléans. Det gik dog snart op for mig, at han ikke havde fortalt mig sin virkelige Nationalitet, men kun havde meddelt Værten, hvor han stammede fra. Værten hentede Gæsteprotokollen, som blev ført efter Raadets Befaling, og viste mig, at han egenhændigt havde indskrevet sig som *Carolo Montfort, Danese*. Det var mig en stor Glæde at se, at det var en ukendt Landsmand der havde gjort mig disse Tjenester. Og han kendte endda hverken mit Navn eller min Nationalitet. Jeg havde nemlig hemmeligholdt begge Dele i Italien. Naar man spurgte mig, hvor jeg kom fra, sagde jeg, at jeg var fra Aachen; spurgte man om mit Navn,